

SPRÁVA Z VYKONANEJ KONTROLY HLAVNÉHO KONTROLÓRA OBCE ČAKA – KONTROLA HOSPODÁRENIA MATERSKEJ ŠKOLY V ROKU 2023

Cieľ kontroly:

- dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov,
- dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti,
- dodržiavanie rozpočtu a správnosť a preukázateľnosť vykonávania finančnej operácie alebo jej časti, spoľahlivosť výkazníctva.

Kontrolovaný subjekt: Základná škola s materskou školou, Čaka č. 364, IČO: 37864301

Kontrolované obdobie: 2023

Kontrola bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti na I. polrok 2024

Základné informácie o kontrolovanom subjekte

Základná škola s materskou školou, Čaka č. 364 (ďalej len „Základná škola“) bola zriadená zriaďovacou listinou zo dňa 1.8.2007 obcou Čaka ako rozpočtová organizácia s právnou subjektivitou na dobu neurčitú. Základná škola má právnú subjektivitu a vystupuje ako samostatný právny subjekt.

Súčasťou základnej školy je Školský klub detí a do 31.10.2018 bola súčasťou školy aj Školská jedáleň. S účinnosťou od 1.11.2018 bola do siete škôl a školských zariadení ako súčasť základnej školy zaradená Výdajňa školská jedáleň v zmysle dodatku č. 1 k zriaďovacej listine, ktorý bol poslednou zmenou zriaďovacej listiny.

Vykonaná kontrola sa prakticky týkala iba hospodárenia časti kontrolovaného subjektu a to Materskej školy (ďalej aj len „MŠ“), avšak vzhľadom na to že MŠ nie je samostatný právny subjekt ako kontrolovaný subjekt vystupuje Základná škola ako celok.

Hospodárenie Materskej školy v roku 2023

Príjmová časť

Obec financuje fungovanie MŠ **predovšetkým z príjmov z podielových daní pripadajúcich na danú zložku originálnych školských kompetencií** podľa nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 668/2004 Z. z. o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve (ďalej len „nariadenie vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve“). Príjmy z podielových daní sú teda základom financovania výdavkov MŠ a ich objem sa odvíja od počtu detí navštevujúcich MŠ (údaje, ktoré sa zohľadňujú pri výpočte podielu sú údaje k 15.9 predchádzajúceho roka a teda v prípade kontroly hospodárenia za rok 2023 sa na účely výpočtu časti pripadajúcej na originálne školské kompetencie zohľadňuje stav vykázaný k 15.9.2022). Treba však poznamenať, že na rozdiel od financovania cirkevných a súkromných škôl a školských zariadení, ktorým sa musí od 1. januára 2022 poskytovať plná výška finančných prostriedkov určených podľa nariadenia vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve, pri školách a školských zariadeniach vo vlastnej zriaďovateľskej

pôsobnosti takáto povinnosť nie je. Obec má teda plnú autonómiu pri rozhodovaní o financovaní vlastnej materskej školy.

Počet detí v Materskej škole:

	Stav k 15.9.2022	Stav k 15.9.2023
Počet detí celkom	17	12
<i>v tom počet detí pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné</i>	6	6
<i>v tom počet detí pre ktoré predprimárne vzdelávanie nie je povinné, ale sú členmi domácnosti v hmotnej núdzi</i>	0	0
<i>v tom počet detí so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami</i>	0	0

Pre porovnanie vývoju počtu detí je uvedený aj stav k 15.9.2023. Uvedený stav sa však nezohľadňuje na účely výpočtu podielu pre rok 2023.

Príjmy z podielových daní podľa prílohy č. 3 k nariadeniu vlády o rozdeľovaní výnosu dane z príjmov územnej samospráve vo vzťahu k MŠ v roku 2023:

	Počet detí	Koeficient	PPŽ	Suma v €*
Dieťa materskej školy	17	27,3	464,1	49 853,62
Dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami materskej	0	29,2	0	0
SPOLU	17	-	464,1	49 853,62

*zohľadňovaný jednotkový koeficient 107,42 € t. j. jednotkový koeficient v zmysle prognózy september 2023

Vlastné príjmy MŠ:

V zmysle § 28 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „školský zákon“), platí že vzdelávanie v materských školách sa uskutočňuje za čiastočnú úhradu okrem materských škôl pri zdravotníckych zariadeniach. Podľa § 28 ods. 5 školského zákona výšku mesačného príspevku zákonného zástupcu na čiastočnú úhradu výdavkov materskej školy zriadenej obcou určí zriaďovateľ všeobecne záväzným nariadením, pričom platí že tento príspevok sa určuje jednotnou sumou pre všetky deti prijaté do materskej školy. Mesačný príspevok sa uhrádza vopred do desiateho dňa v kalendárnom mesiaci.

Obec Čaka má prijaté VZN č. 1/2019 ktorým sa určuje výška príspevku na čiastočnú úhradu nákladov v školách a školských zariadeniach v zriaďovateľskej pôsobnosti Obce Čaka (ďalej len „VZN“). VZN bolo menené viacerými dodatkami. S účinnosťou od 1.1.2023 platil dodatok č. 2/2022 a s účinnosťou od 1.5.2023 dodatok č. 1/2023.

V kontrolovanom období roku 2023 bola určená výška príspevku za pobyt dieťaťa v materskej škole na 10 € mesačne za nezaopatrené dieťa. Celkový príjem z poplatkov za čiastočnú úhradu nákladov v MŠ bol v roku 2023 vo výške 640 €.

Podľa § 28 ods. 7 školského zákona obec ako zriaďovateľ MŠ môže určiť podmienky zníženia, zvýšenia alebo odpustenia príspevku vo VZN. Obec v čl. 2 ods. 2 a 3 VZN stanovila, že príspevok sa neuhrádza za dieťa:

- a) ktoré má jeden rok pred plnením školskej dochádzky,
- b) ak zákonný zástupca predloží riaditeľovi ZŠ s MŠ doklad o tom, že je poberateľom dávky v HN a príspevok k dávke v HN podľa zákona č. 599/2003 Z. z. o pomoci v hmotnej núdzi v znení neskorších predpisov,
- c) ktoré je umiestnené v zariadení na základe rozhodnutia súdu.

Ods. 3 Príspevok v MŠ na základe rozhodnutia zriaďovateľa sa neuhrádza za dieťa:

- a) ktoré má prerušenú dochádzku do MŠ na viac ako 30 po sebe nasledujúcich kalendárnych dní z dôvodu choroby alebo rodinných dôvodov preukázateľným spôsobom,
- b) ktoré nedochádzalo do MŠ v čase školských prázdnin alebo bola prevádzka MŠ zapríčinená zriaďovateľom alebo inými závažnými dôvodmi; v týchto prípadoch uhrádza zákonný zástupca pomernú časť príspevku určeného v ods. 1.

Úprava vo VZN vychádzala z § 28 ods. 6 školského zákona, ktoré bolo účinné do 31.12.2021. S účinnosťou od 1.1.2022 bol zákonom č. 415/2021 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony (ďalej len „novela“) zmenená právna úprava týkajúca možnosti odpustenia alebo zníženia poplatku, pričom vo vzťahu k povinnému odpusteniu poplatku pri dieťati pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné sa novelou doplnilo ak ide o štátnu školu a novela precizovala aj úpravu odpustenia poplatku vo vzťahu k dieťaťu ktoré je členom domácnosti, ktorej sa poskytuje pomoc v hmotnej núdzi. Vzhľadom na aktuálnu situáciu prechodu financovania MŠ na štát (model normatívneho financovania) čo súvisí aj so zmenou vo vzťahu k poplatku za čiastočnú úhradu nákladov v MŠ odporúčam počkať a VZN upraviť/zrušiť až po tom kedy bude jednoznačné aký model bude skutočne nastavený.

Transfery zo štátneho rozpočtu:

Príspevok na deti pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné poskytovaný podľa § 6b zákona č. 597/2003 Z. z. o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení bol v roku 2023 vo výške 4 016 €. Okrem toho MŠ získala aj finančné prostriedky z projektu „čítame pre radosť“ vo výške 250 €.

Výdavková časť

Výdavky Materskej školy – funkčná klasifikácia 09.1.1.1.

Názov položky	Pôvodný schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2023
611 Tarifný plat	30 558	31 430	31 429,42
614 Odmeny	800	800	0
615 Ostatné osobné vyrovnania	7 200	5 621	5 008,26

610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	38 558	37 851	36 437,68
621 Poistné do VZP	4 132	4 132	3 930,51
625 Poistné do Sociálnej poisťovne	10 311	10 311	9 806,08
620 Poistné a príspevok do poisťovní	14 443	14 443	13 736,59
632 Energie, voda a komunikácie	900	900	900
633 Materiál	3 280	5 546	5 277,51
637 Služby	950	1 657	1 506,35
630 Tovary a služby	5 130	8 103	7 683,86
642 Transfery jednotlivcom	2 768	2 768	2 768
640 Bežné transfery	2 768	2 768	2 768
SPOLU	60 899	63 165	60 626,13

Odporúčam účtovať príplatky napr. príplatok za zmenu, príplatok za riadenie atď. na príslušnú podpoložku ekonomickej klasifikácie rozpočtovej klasifikácie t. j. položku 612002 a v prípade vyplácania osobného príplatku podpoložku 612001.

Výdavky funkčná klasifikácia 09.6.0.1

Názov položky	Pôvodný schválený rozpočet	Rozpočet po zmenách	Skutočnosť k 31.12.2023
611 Tarifný plat	7 200	7 730	7 729,51
612 Príplatky	900	1 066	1 065,23
614 Odmeny	400	0	0
615 Ostatné osobné vyrovnania	900	1 212	1 211,54
610 Mzdy, platy, služobné príjmy a ostatné osobné vyrovnania	9 400	10 008	10 006,28
621 Poistné do VŠZP	940	1 001	1 000,61
623 Poistné do ostat. zdrav. poisťovní	0	27	26,55
625 Poistné do Sociálnej poisťovne	2 346	2 566	2 562,43
620 Poistné a príspevok do poisťovní	3 286	3 594	3 589,59
633 Materiál	50	50	0
637 Služby	517	1 113,51	1 116
630 Tovary a služby	567	1 163,51	1 116
SPOLU	13 253	14 765,51	14 711,87

Na uvedenej funkčnej klasifikácii boli účtované výdavky na upratovačku MŠ. Triedenie výdavkov do jednotlivých funkčných klasifikácií je upravené Vyhláškou Štatistického úradu Slovenskej republiky č. 257/2014 ktorou sa vydáva štatistická klasifikácia výdavkov verejnej správy (SK COFOG) (ďalej len „Vyhláška“). V zmysle vysvetlivok k Vyhláške by sa na uvedenej funkčnej klasifikácii mali účtovať výdavky súvisiace s vedľajšími službami v školstve napr. služby v oblasti, dopravy, stravovania, ubytovania, lekárskej a stomatologickej starostlivosti a podobných

vedľajších služieb. V podmienkach obce Čaka mali byť na uvedenej funkčnej klasifikácii účtované výdavky týkajúce sa stravovania detí v MŠ. V roku 2023 však výdavky na stravovanie neboli odčlenené zvlášť na stravovanie detí v MŠ a žiakov v ZŠ, ale boli účtované spolu vo funkčnej klasifikácii 09.6.0.3 t. j. stravovanie žiakov v ZŠ II stupeň. Uvedené vykazovanie výdavkov na ŠJ je problematické vzhľadom na nemožnosť zistenia reálnych výdavkov na MŠ a s tým súvisiacu novú povinnosť podľa § 6 ods. 23 zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „zákon o štátnej správe v školstve“).

S účinnosťou od 1. septembra 2023 sa novelizoval zákon o štátnej správe v školstve a školskej samospráve zákonom č. 182/2023 Z. z. ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony. Novela priniesla pre obec novú povinnosť v § 6 ods. 23 zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov:

Ak obec neposkytla v predchádzajúcom kalendárnom roku z príjmov podľa osobitného predpisu materským školám vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti plnú výšku finančných prostriedkov vypočítaných podľa osobitného predpisu na základe počtu detí materských škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti obce,

a) obecné zastupiteľstvo prerokuje neposkytnutie finančných prostriedkov v plnej výške do 30. júna príslušného kalendárneho roka a

b) obec zverejní dôvody, pre ktoré neposkytla plnú výšku finančných prostriedkov, na svojom webovom sídle do 31. júla príslušného kalendárneho roka.

V zmysle prechodných ustanovení § 39hk zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, obecné zastupiteľstvo má povinnosť prerokovať skutočnosť, že obec neposkytla z podielových daní materským školám vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti plnú výšku finančných prostriedkov na základe počtu detí materských škôl ako aj zverejniť dôvody pre ktoré neposkytla plnú výšku finančných prostriedkov, najskôr v kalendárnom roku 2025 a to vo vzťahu k finančným prostriedkom poskytnutým v kalendárnom roku 2024. Napriek tomu, že uvedená povinnosť porovnania príjmov a výdavkov v kontrolovanom období roku 2023 neplatila uvádzam stav aký bol dosiahnutý v roku 2023:

	Skutočnosť k 31.12.2023
Príjem z podielových daní obce na MŠ*	49 853,62
PRÍJMY SPOLU	49 853,62
Výdavky MŠ hradené obcou**	55 720,13
Výdavky ŠJ pre MŠ hradené obcou***	0
Výdavky upratovačka MŠ (09.6.0.1)	14 711,87
VÝDAVKY SPOLU	70 432
ROZDIEL PRÍJMOV A VÝDAVKOV	20 578,38 €

*v prípade ak berieme do úvahy jednotkový koeficient 107,42 € t. j. jednotkový koeficient v zmysle prognózy september 2023

**Výdavky s kódom zdroja 41, bez výdavkov hradených zo štátneho rozpočtu (kód zdroja 111) napr. výdavky hradené z príspevku na deti pre ktoré je predprimárne vzdelávanie povinné, rovnako tu nie sú zohľadnené ani príjmy hradené z poplatku, ktorý platia rodičia na čiastočnú úhradu nákladov MŠ
***Tieto nebolo možné identifikovať, nakoľko boli súhrnne vykazované spolu s výdavkami pre ŠJ ZŠ.

Z porovnania vyplýva, že obec v roku 2023 poskytla Materskej škole o 20 578,38 € viac ako dostala z podielových daní na uvedenú zložku, pričom v uvedenom nie sú ešte započítané výdavky na stravovanie v MŠ a teda rozdiel je väčší než je vyššie uvedené.

Aktuálny stav počtu detí, kontrola naplnenia tried a kontrola úväzkov učiteliek v MŠ

Do materskej školy je podľa stavu k 15.9.2023 zapísaných 12 detí. V MŠ je zriadená jedna trieda. Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 541/2021 Z. z. o materskej škole v znení neskorších zmien (ďalej len „vyhláška o MŠ“), platí že materská škola s celodennou výchovou a vzdelávaním poskytuje predprimárne vzdelávanie v čase najskôr od 6.00 hodiny a najneskôr do 18.00 hodiny podľa miestnych podmienok a potrieb rodiča, inej fyzickej osoby než rodiča, ktorá má dieťa zverené do osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu, alebo zástupcu zariadenia, v ktorom sa vykonáva ústavná starostlivosť, neodkladné opatrenie alebo výchovné opatrenie na základe rozhodnutia súdu. V materskej škole s celodennou výchovou a vzdelávaním možno zriadiť aj triedu s poldennou výchovou a vzdelávaním, v ktorej sa poskytuje predprimárne vzdelávanie v dopoludňajších hodinách alebo v odpoľudňajších hodinách. MŠ má prevádzkový čas **od 7:00 do 16:00 t. j. (9 hod. vrátene času stravovania).**

V zmysle § 28 ods. 9 školského zákona platí, že najvyšší počet detí v triede je:

- a) 18 v triede pre deti vo veku dva roky až tri roky,
- b) 20 v triede pre deti vo veku tri roky až štyri roky,
- c) 21 v triede pre deti vo veku štyri roky až päť rokov,
- d) 22 v triede pre deti vo veku päť rokov až šesť rokov,
- e) 21 v triede pre deti vo veku dva roky až šesť rokov.

Tieto počty však môžu byť v zmysle § 28 ods. 10 školského zákona navýšené ešte o tri deti v zmysle zákonných dôvodov. Možno skonštatovať, že **MŠ neprekračuje limity maximálneho počtu detí v triedach.**

Výchovu a vzdelávanie detí v MŠ zabezpečujú dve učiteľky so 100 % úväzkom. Podľa § 3 ods. 2 vyhlášky o MŠ v triede s celodennou výchovou a vzdelávaním vykonávajú výchovno-vzdelávaciu činnosť striedavo na zmeny dvaja učitelia materskej školy. Základný úväzok učiteľa MŠ je v zmysle prílohy č. 1 nariadenia vlády SR č. 201/2019 Z. z. o priamej výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej len „nariadenie vlády o PVVČ“) 28 hodín (60 minútových). Základný úväzok sa určuje ako týždenný počet hodín priamej výchovno-vzdelávacej činnosti (ďalej len „PVVČ“). Zvyšok úväzku teda 9,5 hod. je určených ako príprava na prácu. Základný úväzok

vedúceho pedagogického zamestnanca je v zmysle prílohy č. 6 k nariadeniu vlády o PVVČ pri MŠ s jednou triedou 23 h. PVVČ.

Vzhľadom na prevádzkový čas MŠ 9 hod x 5 dní = 45 hod. PVVČ týždenne. Úväzky učiteľky a riaditeľky MŠ sú spolu 51 hod. PVVČ, t. j. v rozsahu 6 hod. PVVČ týždenne sa úväzky prekrývajú (nepočíta sa prestávka na obed). Uvedené je využívané pri činnostiach pri ktorých je nutný dozor osôb.

Správa bola vyhotovená dňa 6.6.2024

.....

Hlavný kontrolór obce Čaka
JUDr. Marek Keller